

AKTUELLT

2 | 2014

NYHETSBREV FRÅN ELSÄKERHETSVERKET

Nya broschyrer om innehavansvaret för campingplatser och småbåtshamnar » sid 8

Elbränder ökar i privatbostäder » sid 7

Marknadskontroll av växelriktare för solceller » sid 5

BARN OCH "HEMMAFIXARE" SKADAR SIG PÅ EL » sid 3

Samarbete viktigt för elsäkerheten

I vår rapport över elolycksfall finns i år helt nya uppgifter om hur många som söker vård efter elolyckor varje år. Redovisningen är ett resultat av ett samarbete mellan **Elsäkerhetsverket** och **Centrum för Personssäkerhet** vid **Karlstads universitet**.

➤ **GENOM ATT** komplettera de uppgifter som rapporteras till **Elsäkerhetsverket** med de uppgifter som forskarna vid **Karlstads universitet** tagit fram, framträder en mycket tydligare bild över vem som drabbas av elolyckor och var de sker. Kunskap om detta kan få stor betydelse för hur vi fortsätter arbetet med att förebygga elolyckor framöver. Läs mer om rapporten längre fram i **Aktuellt**.

SEK Svensk Elstandard är en annan viktig samarbetsarena för **Elsäkerhetsverket**.

I standardiseringsarbetet deltar våra medarbetare, med sin kunskap om elsäkerhet och EMC, tillsammans med företrädare från industri, branschorganisationer med flera för att sätta ramarna för olika produkter och verksamheter. Mycket av arbetet sker också i internationella kommittéer.

Vi lär av varandra och resultatet blir en win-win situation av det engagemang som läggs ner. Det är positivt att standardiseringen diskuteras och uppmärksammas genom den strategi för svensk standardisering som nu arbetats fram.

EU-SAMARBETE framställs ibland som krångligt, och det är mer sällan de positiva exemplen lyfts fram. När Mikael Damberg (s) i riksdagsdebatten om EU tog elsäkerhetskrav på nya TV-apparater som exempel på EU-krav som partierna är överens om, ser jag det som ett gott tecken på att det finns starkt stöd för gemensamma krav på elsäkerhet.

Genom att vi har samma regler i alla EU-länder kan vi underlätta för företagen att uppfylla krav men även samarbeta inom EU för att få bort undermåliga produkter i hela Europa. Även Näringsdepartementet arbetar aktivt för att tillsammans med sina myndigheter nå resultat i EU-frågor.

VARJE MYNDIGHET har sina uppgifter och sin instruktion, men vad många inte vet är att det idag finns gott om exempel på samarbete mellan myndigheter för att

motverka stuprörstänkande och för att hitta bra arbetssätt kring gemensamma frågor.

Elsäkerhetsverket samarbetar exempelvis med **Arbetsmiljöverket** i konkreta tillsynsärenden och med **Energimyndigheten** kring **Ecodesign**. Vi samarbetar också med **Swedac** som är spindeln i nätet för flera myndigheters marknadskontroll och med **Konsumentverket** och **Kemikalieinspektionen** om leksakstillsyn.

Myndighetssamarbete är mycket viktigt för att underlätta för medborgare och företag, men också ett sätt att effektivisera information, regelgivning och tillsyn.

Självklart är också samarbete med branschorganisationer, fackliga organisationer och andra intresseorganisationer viktigt.

Broschyren "Vägledning vid elskada" som tagits fram av **EIO**, **Elektrikerna** och **Elsäkerhetsverket** förtjänar att spridas till alla som arbetar med el. Vi har olika roller men samma intresse av att förebygga olycksfall och skador.

Skön sommar!

ELISABET FALEMO |
GENERALDIREKTÖR

AKTUELLT | ELSÄKERHETSVERKETS NYHETSBREV #2 | 2014

TEL 0550-851 00 | REGISTRATOR@ELSAKERHETSVERKET.SE | WWW.ELSAKERHETSVERKET.SE

REDAKTÖR | Sandra Hjelm | sandra.hjelm@elsakerhetsverket.se

ANSVARIG UTGIVARE | Elisabet Falemo | elisabet.falemo@elsakerhetsverket.se

LAYOUT & PRODUKTION | Whiter Shade AB

Läs mer...

om elolyckor i vår
elolycksfallsrapport 2013
som finns att ladda ned på
● www.elsakerhetsverket.se

Barn och "hemmafixare" skadar sig på el

Inga dödsolyckor inträffade under 2013 på grund av el, men elolyckorna är många och mörkertalet stort, något som Elsäkerhetsverket belyser i sin senaste rapport över elolyckor. Två grupper som sticker ut bland de som skadas är små barn och "hemmafixare".

forts sid 4 ►

► – **VARJE ÅR SKADAS** omkring 350 barn i elolyckor. Oftast är det barn under fem år som skadar sig. De petar in föremål i vägguttag, exempelvis i samband med renovering då uttaget suttit löst eller inte satts tillbaka på plats. Armaturer är också något barnen skadar sig på, om det saknas en lampa kan de komma åt strömförande delar, säger Lars Jansson vid Elsäkerhetsverket.

Män i 20 till 50 årsåldern som utför "gör-det-själv-arbete" i hemmet är ytterligare en grupp i riskzonen visar rapporten. En stor del skadar sig på armaturer, vägguttag och lösa elkablar i samband med renoveringar hemma.

Varje år söker cirka 1 500 personer

akut vård efter att ha råkat ut för en elolycka. 326 av dessa anmäldes år 2013 till Elsäkerhetsverket varav 149 är relaterade till yrkesverksamma inom elbranschen. Bland dessa uppstår fyra av fem elolyckor i samband med ett felbeteende vid arbete.

De elolyckor som inträffat på arbetsplatser rapporteras till Arbetsmiljöverket och sedan vidare till Elsäkerhetsverket. Men när det gäller elolyckor som drabbar privatpersoner är det svårare att få in underlag då det inte finns något krav på att anmäla händelsen.

I syfte att få en bättre kartläggning över elolyckor har myndigheten samarbetat med Karlstads universitet som fått i uppdrag att sammanställa statistik över elolyckor de senaste decennierna utifrån sjukvårdens register.

– Vi vet att mörkertalet för elolyckor är stort och för att få en bättre bild över situationen har vi i år kompletterat vår elolycksfallsrapport med sammanställningen från Karlstads universitet. Även bland elolyckor som inträffat under arbetstid finns ett mörkertal i rapporteringen och det är något som vi ständigt arbetar med att förbättra, säger Lars Jansson.

text **SANDRA HJELM**

foto **ISTOCKPHOTO & ELSÄKERHETSVERKET**

Lars Jansson, elinspektör vid Elsäkerhetsverket.

Nyhetsbrevet Aktuellt ändrar form

► **TEKNIKEN GÅR FRAMÅT** och nu är det även dags för vårt nyhetsbrev att ta ett steg in i den utvecklingen. Från och med nästa nummer i september kommer Aktuellt inte att skickas ut som pdf-fil utan kommer att kunna läsas direkt i din e-post.

Fördelarna är många, bland annat kommer du lättare att kunna läsa vårt nyhetsbrev i din smarta telefon eller på en läsplatta. Du får bättre översikt över innehållet och kan lätt klicka dig vidare till de artiklar du vill läsa.

– Vi ser fram emot att förnya vårt nyhetsbrev. Aktuellt har funnits med oss sedan 20 år tillbaka i tiden och visst har det gjorts förändringar under resans gång. Då våra prenumeranter ökar stadigt vill vi möta de behov som våra läsare har. Allt fler väljer till exempel att läsa sin e-post i mobilen, säger Cia Edlund informationschef vid Elsäkerhetsverket.

Du som redan är prenumerant redan behöver inte göra något förutom att vänta på nästa utskick. Nyhetsbrevet kommer kännas igen i färg, form och innehåll. Tipsa gärna en kollega eller vän som kan tänkas vara intresserad av att läsa Aktuellt.

text **SANDRA HJELM** foto **ISTOCKPHOTO**

Följ oss även på Facebook

Du behöver inte ha ett konto för att följa oss.

På Facebook hittar du också nyheter och pressmeddelanden från Elsäkerhetsverket.

655

Så många vänner på Facebook hade vi vid senaste mätningen den 2 juni. Cirka 150 fler sedan årsskiftet.

Marknadskontroll av växeloriktare för **SOLCELLER**

För att du ska kunna ansluta en solcellspanel till elnätet behöver du en växeloriktare. I år lägger EU fokus på bland annat just dessa och Elsäkerhetsverket deltar i projektet. Det som ska testas är om de avger störningar eller inte, det vill säga uppfyller de kraven i EMC-direktivet?

► **VARJE ÅR KONTROLLERAS** många produkter med avseende på störningar. Om de stör andra produkter kan de riskera att få försäljningsförbud. Det gäller alla produkter som drivs med el.

För att få mer effekt på kontrollen samarbetar alla myndigheter i EU och tittar på samma produktgrupp. I år är det växeloriktare för solcellspaneler som kontrolleras med avseende på EMC-direktivet.

Projektet startade vid årsskiftet och tidsplanen är att det ska vara klart till hösten. Under våren har växeloriktare för solcellspaneler köpts in och testerna kommer att vara klara den 30 juni i år.

text **MARTIN GUSTAFSSON**
foto **ISTOCKPHOTO**

Nu satsar Elsäkerhetsverket och Energimyndigheten på seminarium för små och medelstora företag med information om CE-märkning, regler och vad man ska tänka på när man ska placera en produkt på den svenska marknaden.

Elsäkerhet för små och medelstora företag

► **SMÅ OCH MEDELSTORA** företag som köper in, säljer eller tillverkar elprodukter och energirelaterade produkter kommer vid två tillfällen under hösten att träffa representanter för både Elsäkerhetsverket och Energimyndigheten.

– Vi har känt att det finns ett behov framför allt för små och medelstora företag att få grundläggande kunskaper om deras skyldigheter gällande elsäkerhet, ekodesign och energimärkning. Vad är en EG-deklaration, vad finns det för skyldigheter utifrån CE-märkning och hur går en marknadskontroll till? Det är sådant som vi tänker ta upp på det här seminariet, berättar Emma Hagman Rang, Energimyndigheten.

Nu gör Elsäkerhetsverket och Energimyndigheten slag i saken och kallar till träff både i Eskilstuna och Borås under hösten.

Förra året i april hade Swedac och Marknadskontrollrådet ett event på Nalen i Stockholm kallat "Din produkt, ditt ansvar" där företagare, bland annat i form av importörer, tillverkare och försäljare, fick chans att träffa branschorganisationer och 17 myndigheter under samma tak. Det var en storsatsning som föll väl ut hos företagarna.

– Det här är i ett annat format. Det blir vi och Energimyndigheten som planerar ihop en agenda, en produktturné kallar

vi det internt. Första tillfället kommer att vara i Eskilstuna den 17 september, berättar Joca Kostic, inspektör på Elsäkerhetsverket.

– Eftersom Elsäkerhetsverkets och Energimyndighetens marknadskontrollansvar ofta tangerar varandra så ser vi fördelarna i att genomföra denna produktturné tillsammans. Vi kommer att avsluta mötet i Eskilstuna med lunch och då är det tillfälle att mingla med oss och ställa frågorna som inte redan kommit upp, säger Emma Hagman Rang.

Tillfälle nummer två kommer att äga rum i Borås den 1 oktober. Där kommer fokus vara något mera på belysning. Tanken är att en inbjudan till båda dessa tillfällen kommer att gå ut i början av sommaren.

text PER HELLSTRÖM
foto OSKAR LÜRÉN/
ENERGIMYNDIGHETEN

Elbränder ökar i privatbostäder

Varje år sker cirka 5 000 bränder i bostäder och 1 000 är relaterade till elfel visar de senaste årens kartläggningar som Elektriska Nämnden gjort. Om regelbundna elbesiktningar i bostäder kunde göras skulle människoliv och pengar sparas.

➤ **VID BRANDSKYDDSFÖRENINGENS** Elektriska Nämnd arbetar Jan Berggren. Han är verksamhetschef och har de senaste åren följt utvecklingen och sambanden mellan el och bränder.

Totalt gör den kommunala Räddningstjänsten cirka 8 000 utryckningar till bränder i bostäder, industrier och allmänna byggnader varje år. Av dem utreds bara cirka 1 000 bränder. Det är den stora anledningen till varför över 50 procent av alla bränder har okända brandorsaker.

Skrämmande utveckling i privatbostäder

Jan Berggren följer upp 150-160 elbränder varje år i såväl privatbostäder som inom industrier och allmänna byggnader. Prislappen på dessa bränder är cirka 1 miljard kronor för samhället. Han konstaterar att elbränder inom industrisektorn minskar men när det gäller privatbostäder ser han en dyster utveckling.

För att få en bättre bild av brandskadestatistiken behövs bättre regelbundna besiktningar och informationsprocesser mellan inblandade parter menar han.

– Om Sverige skulle ha återkommande besiktningar av el i bostäder vid ägarbyten på samma sätt som vi har regelbundna kontroller av rökkanaler och ventilation, då skulle statistiken se helt annorlunda ut, säger Jan Berggren. I Danmark till exempel är det lag på att elbesiktiga bostäder i samband med ägarbyte.

forts sid 8 ►

Brandskadade automater.

Minskning inom företagssektorn

Företag och industrier är i allmänhet duktiga på att göra brandskyddskontroller och revisionsbesiktningar. Där blir det för kostsamt att få avbrott i produktion och tillverkning, eftersom industrin idag inte har lagervolymer som tidigare utan stora delar av färdig produkt går direkt till leverans.

Vanligaste orsaken

Elbränder orsakar ofta svåra rökskador i byggnadsmaterial och lösöre på grund av att plastkapslingarna som elapparater är monterade i är lättantändliga. Och även om bostaden inte är helt brandskadad så blir det svårt att sanera och kostsamt att åtgärda.

Med hjälp av MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistik och genom att följa mediernas bevakning av bränder, där de kommunala Räddningstjänsterna varit inblandade, fångar Jan Berggren upp cirka 10 procent av elbränder

i byggnader och bostäder, vilket ger ett underlag för att få en bild av tillståndet i Sverige.

Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:3 beskriver även privatpersoners ansvar för sin elanläggning. Men i allmänhet är vi dåliga på att förstå vad det innebär. Under 2013 var 33 procent av alla elbränder relaterade till bostäder och det vanligaste är att det börjar brinna i bostadens elcentral.

– Överhettning orsakad av glappkontakt i elapparaters anslutningar är i allmänhet den främsta orsaken, säger Jan Berggren.

Ett långsiktigt arbete

Anders Bergqvist är Generalsekreterare för Brandskyddsföreningen i Sverige. Han berättar om ett nytt initiativ som är på gång som ska hjälpa samhället att bättre förstå varför elbränder uppstår och vad man skulle kunna göra för att förhindra det.

– Planering pågår med att skapa ett nätverk som tydligare jobbar med samordning av skadeuppgifter. Tanken är att "gifta ihop" uppgifter från olika inblandade aktörer så som till exempel försäkringsbolag, räddningstjänst, MSB och andra som är involverade parter. På sikt hoppas jag att det kan leda till att vi får en bra process och struktur kring helhetsbilden av orsaker till elbränder, skadekonsekvenser och kostnader. Dessa uppgifter ska sedan kunna användas som underlag för bättre förståelse och för det förebyggande skedearbetet.

text CIA EDLUND

foto ELEKTRISKA NÄMNDEN

På Brandskyddsföreningens webbplats finns mer att läsa om elbränder: www.brandskyddsforeningen.se

Två nya broschyrer om innehavaransvar

Som innehavare av en starkströmsanläggning finns det många regler att förhålla sig till. Nu har Elsäkerhetsverket tagit fram två nya broschyrer som fungerar som en översikt kring ansvarsfrågan på campingplatser och i småbåtshamnar.

► **BROSCHYRERNA ÄR TÄNKTA ATT FUNGERA** som checklista för dig som innehavare, en översikt kring de lagar och regler som gäller samt en del bra tips att tänka på.

Broschyrerna kommer att delas ut i samband med tillsynsbesök vid småbåtshamnar eller campingplatser. De kommer också att finnas i vår publikationsshop på www.elsakerhetsverket.se.

Den 1 maj förändrade
Elsäkerhetsverket sina
betalningsrutiner i
samband med att en
ansökningsavgift tas
ut när personer söker
behörighet.

Detta leder till att alla
som söker behörighet nu
betalar samma avgift.

Förändrad avgift vid ansökan som elinstallatör

► **REGERINGEN HAR BESLUTAT** om ändringen i elinstallatörsförfordningen vilket har påverkat såväl betalningsrutinerna som handläggningsprocessen på Elsäkerhetsverket.

Ansökningsavgifter ska finansiera myndighetens handläggning av ansökningsärenden.

Tidigare har Elsäkerhetsverket tagit ut en avgift i efterskott men enbart av de som fått sin behörighetsansökan beviljad. De som inte fått sin ansökan beviljad, har inte betalat någon avgift alls för handläggningen av ansökan.

1 maj 2014 upphörde behörighetsavgiften och ersattes med en ansökningsavgift. Den nya rutinen med ansökningsavgift gör att kostnaden minskar från 2 000 kronor till 1 350 kronor eftersom den fördelas lika på alla som ansöker.

– Avgiften är till för att finansiera själva handläggningen och en person som söker behörighet innebär samma handlägg-

ningstid för oss oavsett om ansökan beviljas eller avslås, säger Charlotte Mogren, handläggare vid Elsäkerhetsverket. Det är den tiden som man betalar för.

Information om förändringarna finns på Elsäkerhetsverkets webbplats. Där beskrivs också ansökningsprocessen för de som söker behörighet för första gången. På webbplatsen finns också frågor- och svardokument där man själv kan läsa sig till det viktigaste gällande förändringen.

– Det går också bra att ringa eller mejla oss om man har frågor, säger Charlotte Mogren.

VID FRÅGOR, KONTAKTA:

charlotte.mogren@elsakerhetsverket.se, 0550-851 71

text CIA EDLUND
foto SHUTTERSTOCK

2

frågor inför sommaren

Lars-Anders Johansson

elinstallatör/elektriker på Bravida i Falkenberg.

Inge Sandström

elinstallatör/elektriker i Sundsvall. Driver tillsammans med en kompanjon elfirman EL-Fix.

Martin Petersson

serviceelektriker. Jobbar på Eldialog i Karlstad sedan 2010.

Vilka elarbeten håller du som elektriker på med mest nu inför sommaren?

1

– Just nu är det mycket montering av nya armaturer i trapphus, samt ny ytterbelysning. Människor kanske vill se om sin belysning i god tid inför mörkare tider som kommer, vilket är bra.

– Det som märks nu när det börjar bli sommar är jobb i uterum, fritidshus och även ytterbelysning.

Vi håller på med servicejobb, mindre entreprenader och uppdrag där kunderna får göra rot-avdrag.

– Efterfrågan ökar när det gäller att ljussätta sin trädgård vilket är naturligt med tanke på att vi flyttar ut till altanen när våren övergår till sommar.

Människor spenderar stora delar av semestern på att få fint i sina trädgårdar. Det är en del av yrket som våra elektriker tycker är extra kul att jobba med. Det skiljer sig från vinterns elarbeten inomhus och som elektriker får man respons direkt.

Har du några bra tips som konsumenter ska tänka på gällande el och sommar?

2

– Vi befinner oss mycket utomhus och använder el på sommaren. Be en elektriker kolla över sladdar som används utomhus. Det är viktigt att de inte är skadade.

Kom också ihåg att testa jordfelsbrytaren regelbundet. Om du inte har en så låt installera en! Rätt installerad och rätt använd kan den rädda liv.

– Det jag tycker är viktigt är att se över skarvkablar som ska användas utomhus så att de inte är skadade. Att det finns jordfelsbrytare i anläggningen vid användning av el utomhus är också viktigt. Om det inte finns det så är en portabel jordfelsbrytare av stickproppsmodell ett alternativ.

Var noga med att skydda elutrustning som används utomhus från fukt och vatten. Vid minsta tveksamhet om el kontakta en elinstallatör.

– Jag skulle vilja påminna våra kunder om att installera motorvärmare och luftvärmepumpar innan kyla och vinter kommer. Det blir billigare att göra det när det är sommar och sol och inte är så stort tryck på den typen av uppdrag.

För den som ska byta kök i sommar är ett bra tips att involvera elektriker innan man river och planerar köket. Då undviker man kostsamma problem som blir svåra att lösa i efterhand.

Undvik "permanent" förlängningskablar i trädgården, be om hjälp att få permanenta kraftuttag uppsatta.

TV-program och tidningsreportage inspirerar oss konsumenter till ombyggnader och renoveringar där bland annat elarbeten ska utföras. Men el kan leda till stora risker om den hanteras felaktigt.

Konsumentinformation diskuterades med butikskedjor

➤ **UNDER HÖSTEN TOG ELSÄKERHETSVERKET** del av den undersökning som EIO, Elektriska installatörsorganisationen, gjort bland 60 företag i landet som säljer elmateriel. Undersökningen pekade på att det finns brister i den information som ges vilket leder till felaktiga råd till konsumenterna.

I april träffade Elsäkerhetsverket representanter från några stora butikskedjor för att diskutera frågan. K-Rauta, Bauhaus, Jula, Hornbach, Clas Ohlsson, Interpares, Woody, Elon och Elkedjan mötte upp för att diskutera vad som behöver förbättras.

– Tillsammans med försäljningsorganisationerna vill vi förbättra informationen och skapa en större medvetenhet hos konsumenterna kring elsäkerhet, sa Elisabet Falemo, generaldirektör vid Elsäkerhetsverket. Problemen i undersökningen visar på en kunskapsbrist som kräver åtgärder för att information ska nå ut till konsumenterna.

Vanligt med frågor

”Får man byta belysningsarmatur själv utomhus och hur ska man tolka reglerna för el i våtutrymmen?” Frågor kommer till butiker inte enbart från konsumenter utan också från den egna personalen som ibland har rollen som både butikssäljare och installatörer av el.

– Regelverket kring el och ansvar är inte alltid självklart, säger Mikael Rönnbro, affärsutvecklingschef på Elon AB. Vi har viss skyltning på butikshyllorna om vad som är behörighetskrävande men visst kan vi bli tydligare. Vår personal behöver stöd i att skaffa sig rätt kompetens.

I genomsnitt skadas årligen drygt 300 personer vid gördet-självarbete, vilket är en femtedel av alla som skadas vid elolyckor. Den som bor eller vistas på en plats där en felaktig installation gjorts riskerar att drabbas av en elolycka.

– Det finns en grundregel som är bra att hålla sig till och det är att utgå ifrån att allt elinstallationsarbete är behörighetsgrundande, betonade Anders Petersson som höll i delar av dagen. Undantagen finns reglerade i Elsäkerhetsverkets föreskrifter. När det råder oklarheter om vad som gäller upp-

manar vi att man kontaktar en elinstallatör. Om det fortfarande är otydligt så ska man kontakta Elsäkerhetsverket.

Hur hjälper vi konsumenten att göra rätt?

På vilket sätt kan butikskedjorna och Elsäkerhetsverket tillsammans bidra till att kunskapen ökar ute i butikerna och hos konsumenterna?

Ett förslag var att tillhandahålla vanliga frågor och svar inom olika produktgrupper som kan finnas lättillgängliga för butikssäljarna. Ett annat förslag var att använda Elsäkerhetsverkets skrift ”Elsäkerhetspocketen” på olika sätt.

Flera tyckte att den innehåller bra information för den som behöver veta vad man får göra själv eller när man bör anlita en elinstallatör. Det framkom också önskemål om att få stöd och tips inom elområdet i samband med utbildning av butikspersonal. Det kan handla om exempelvis bidrag till nätbaserad utbildning och/eller informationsmöten. Några tyckte också att skyltmaterial i butikerna tydligare kunde visa ett ramverk av regler.

text **CIA EDLUND**

foto **ELSÄKERHETSVERKET**

Karin Högsvik från Jula diskuterade med Fredrik Haglund från Clas Ohlsson.

Behöver du få koll på var vindkraften planeras i landet? Då ska du göra som många andra besöka webbplatsen vindlov.se. Där finns allt du behöver veta om tillstånd och regler för vindkraft.

Medvind för webbplatsen Vindlov.se

► **DET GÅR FRAMÅT** för vindkraftsutbyggnaden i Sverige enligt den senaste rapporten som gjordes 2012 av Energimyndigheten. I slutet av 2012 fanns totalt 2 385 vindkraftverk och den installerade effekten var 3 607 MW.

Produktionen av el från vindkraft ökade 18 procent jämfört med 2011. Vindkraft finns i alla 21 län i landet men det är Västra Götalands län som producerar mest el från vindkraft.

Gemensam webbportal

På webbplatsen **vindlov.se** har Energimyndigheten samlat information om vindkraft. Elsäkerhetsverket är en av de aktörer som varit med från början när arbetet med webbportalen startade 2009.

Idag ingår myndigheten i en redaktörsgrupp som drivs av Energimyndigheten. Drygt 20 andra myndigheter medverkar i arbetet och grundidén är att varje myndighet uppdaterar vindlov.se med regelbunden information utifrån sitt specialområde. Elsäkerhetsverket hanterar frågor gällande fortlöpande och särskild kontroll och elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) inom vindkraftsområdet.

Flera målgrupper

Två gånger om året samlas redaktörsgruppen för att diskutera gemensamma frågor kring information. Linn Marjamäki är central redaktör för Vindlov. Hon hanterar redaktionella frågor, samordnar

och ansvarar för kommunikationsinsatser som planeras för webbplatsen. För ett år sedan gjordes designen av webbplatsen om. Men vem har då nytta av att webbplatsen finns?

– Vi har en ganska bred målgrupp inom vindkraft, säger Linn Marjamäki. Kommuner, myndigheter och projektörer har till exempel stor användning av tjänsten Vindbrukskollen. Det är ett geografiskt verktyg med en kartfunktion där man kan hålla koll på ärenden och följa utbyggnaden av vindkraftverk över hela landet.

E-tjänst för ansökan

Vindbrukskollen omfattar även en e-tjänst där det är enkelt för projektörer att skicka in rätt ansökningshandling till rätt instans. På så vis handläggs ärenden snabbare. Vindbrukskollen ger också information om vindkraft gällande var i landet man etablerar och om de lagar och regler som gäller.

Antalet som hittar in växer

De flesta besöker webbplatsen mellan 10.00 och 13.00 på vardagar och merparten besök kommer via Google eller andra webbplatser. De vanligaste sökorden är vindlov och vindbrukskollen. I snitt befinner sig en besökare cirka sex minuter på webbplatsen och de mest besökta sidorna är Nyheter om vindkraft, Vindbrukskollen och Lagar och regler om vindkraft.

– Våra mätningar visar att besöken ökar, säger Linn Marjamäki. Första året hade vi flest besök i veckodagarna men nu ser vi att besöken ökar även på helgdagar. Under mars månad i år besöktes vindlov.se av 3 990 unika besökare varav 3 100 var inne för första gången.

Nytt under året

Under året kommer en kommunikationsplan som tagits fram att underlätta kommunikationsarbetet. Det ska också göras en uppföljning via en webbenkät där alla kan svara på vad man tycker om webbplatsen.

En engelsk version av vindlov.se ska vara klar och i sommar och om ett år kommer webbplatsen att bli responsiv. Med det menas att den blir anpassad för mobiltelefoner och surfplattor.

text CIA EDLUND

foto ENERGI-MYNDIGHETEN

FRÅGOR & SVAR

På www.elsakerhetsverket.se kan du ställa frågor direkt till någon av våra experter i vår frågebänk. I frågebanken kan du själv söka bland inkomna frågor och se vad experterna svarat. Här kan du läsa några av de frågor som kommit in till myndigheten.

ELKABEL PÅ GRANNENS TOMT

Vi bor i ett fristående hus. När vi köpte huset styckade tidigare ägare av en tomt som såldes separat. Denna tomt ska nu bebyggas.

Det visar sig då att vår inkommande strömkabel går över deras tomt där de ska placera sitt hus. Elskåpet står på deras tomt men elmätaren sitter inne i vår källare.

Det finns inget servitut gällande denna elkabel. Kan grannen "klippa" vår elkabel så att vi blir strömlösa?

SVAR: Ni behöver inte vara oroliga att bli utan ström till ert hus. Elnätsägaren är skyldig att leverera el till er. Det är endast innehavaren av inkommande kabel, det vill säga elnätsägaren, som får göra något med den kabeln. Om ni är oroliga så kan ni ta kontakt med er elnätsägare.

SAMMANHÄNGANDE PRAKTIK

I Elsäkerhetsverkets föreskrifter 8 § 2 stycket ELSÄK-FS 2013:1 står:

"... förvärvad praktik på lågspänningsanläggningar, varav en sammanhängande period om minst tre år."

Vad innebär kravet på sammanhängande praktik?

SVAR: Byte av arbetsgivare samt arbetslöshet har ingen inverkan på den sammanhängande praktiken. Men har man till exempel enbart sommarjobbat, så uppfyller man inte kravet på sammanhängande praktik.

SÄLJARENS ANSVAR FÖR BEGAGNADE ELARTIKLAR

Jag undrar om det är tillåtet att sälja elprodukter med trasiga elsladdar.

När jag besökt loppmarknader har jag upptäckt att de säljer elprodukterna "i befintligt skick" och därmed anser de sig uppfylla lagen.

SVAR: Begagnade elprodukter är lite svårt. I 3 § produktsäkerhetslagen (2004:451) står det:

"Lagen tillämpas inte i fråga om begagnade varor som tillhandahålls som antikviteter, och varor som skall repareras eller renoveras innan de kan tas i bruk, om näringsidkaren tydligt informerar konsumenten om att det är fråga om en sådan vara."

Andra punkten är intressant. Om sladden är så trasig att det är tydligt att produkten måste fixas innan produkten används är det okej att sälja den. Exempelvis om stickproppen är avklippt.

Om det inte är tydligt och näringsidkaren inte informerar om att produkten ska repareras innan den används så är näringsidkaren ansvarig för produkten.

Försäljningsförbud?

2593

prenumererar på våra försäljningsförbud. Gör det du också. »

För elsäkerheten!

Nästa nummer av
Aktuellt kommer i
september 2014

Ha en riktigt skön sommar önskar
vi på Elsäkerhetsverket!

5734

PRENUMERERAR PÅ AKTUELLT

Det är ökning med 130 st från förra numret och 1 000 fler än för ett år sedan.

Prenumerera du också!

Här fyller du i din prenumeration »